

**МЕЖДУНАРОДНА
СОЦИАЛНА СЛУЖБА
БЪЛГАРИЯ**

**СОЦИАЛНА И ПРАВНА
ПОДКРЕПА
И СЪДЕЙСТВИЕ В
РАБОТА ПО
МЕЖДУНАРОДНИ
СЛУЧАИ**

Клонове и кореспонденти на Международна социална служба по света

1. Албания	45. Австралия	99. Бразилия
2. Андора	46. Камбоджа	100. Канада
3. Азорски острови	47. Фиджи	101. Кайманови острови
4. Австрия	48. Хонг Конг	102. Чили
5. Беларус	49. Индия	103. Колумбия
6. Белгия	50. Индонезия	104. Коста Рика
7. Босна и Херцеговина	51. Япония	105. Куба
8. България	52. Корея	106. Доминика
9. Хърватска	53. Лаос	107. Доминиканска Реп.
10. Кипър	54. Малайзия	108. Еквадор
11. Чехия	55. Непал	109. Ел Салвадор
12. Естония	56. Нова Зеландия	110. Гренада
13. Франция	67. Филипини	111. Гватемала
14. Германия	68. Сингапур	112. Гуана
15. Гърция	69. Шри Ланка	113. Хаити
16. Унгария	70. Тайланд	114. Хондурас
17. Израел	71. Тонга	115. Исландия
18. Ирландия	72. Виетнам	116. Ямайка
19. Италия	73. Армения	117. Мексико
20. Косово	74. Азербайджан	118. Никарагуа
21. Латвия	75. Бангладеш	119. Панама
22. Ливан	76. Бруней	120. Парагвай
23. Лихтенщайн	77. Грузия	121. Перу
24. Литва	78. Иран	122. Пуерто Рико
25. Люксембург	79. Йордания	123. Св. Лусия
26. Македония	80. Казахстан	124. Гренадини
27. Малта	81. Кувейт	125. Тринидад
28. Молдова	82. Монголия	126. Кайкови острови
29. Монако	83. Пакистан	127. САЩ
30. Черна гора	84. Палестина	128. Уругвай
31. Холандия	85. Саудитска Арабия	129. Венецуела
32. Норвегия	86. Сирия	130. Алжир
33. Полша	87. Русия	131. Египет
34. Португалия	88. Украйна	132. Кения
35. Румъния	89. ОАЕ	133. Мароко
36. Сърбия	90. Узбекистан	134. Нигерия
37. Словакия	91. Ангуила	135. Южна Африка
38. Словения	92. Антигуа	136. Судан
39. Испания	93. Аруба	137. Йемен
40. Швеция	94. Бахамски острови	138. Зимбабве
41. Швейцария	95. Барбадос	139. Буркина Фасо
42. Турция	96. Белизе	140. Конго
43. Обединено Кралство	97. Бермудски острови	141. Мозамбик
44. Войводина	98. Боливия	142. .и още 26 държави

МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА:

- е международна неправителствена организация.
- представлява мрежа от организации със седалища в почти всички държави по света, които имат постоянна връзка помежду си и работят заедно по международни случаи.
- е основана през 1924 година за да подкрепя тези, които трябва да се справят с проблемите, свързани с (доброволната или насилствена) миграция.
- е организация, която е политически, религиозно и идеологически неутрална
- предоставя услуги свързани със случаи на семейни конфликти с международно измерение, международна закрила и благосъстояние на деца и младежи, международно отвлечане на деца, миграция и т.н.
- работата на Международна социална служба се основава на солидарност от страна на всички организации по света, които са членове на нейната мрежа

МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА – БЪЛГАРИЯ :

- е част от мрежата на Международна социална служба.
- Е юридическо лице с нестопанска цел – фондация, регистрирана през 2002 година.
- има връзки и изградени професионални контакти с Генералния секретариат на организацията в Женева, както и с почти всички организации, включени в мрежата на Международна социална служба.
- действа като посредник между Държавната агенция за закрила на детето, Агенцията за социално подпомагане, Отделите за закрила на детето, доставчиците на социални услуги, отделни физически и юридически лица, както и съдилищата в България и съответните структури в чужбина в работа по случаи с международен елемент.
- предоставя социална и правна подкрепа, съдействие и консултации на отделни физически и юридически лица.
- получава социални доклади от чужбина и ги предоставя на Отделите за закрила на детето и на съдилищата.
- ръководи се от принципа за най-добрият интерес на детето, заложен в Конвенцията на ООН за правата на детето.
- Притежава експертиза по въпросите на Хагската конференция по международно частно право и по специално относно Хагската конвенция за международното отвлечане на деца (1980), Хагската конвенция за международното осиновяване (1993) и Хагската конвенция относно родителската отговорност и мерките за защита на децата (1996)

СЕМЕЙНОПРАВНИ ОТНОШЕНИЯ С МЕЖДУНАРОДЕН ЕЛЕМЕНТ (СКЛЮЧВАНЕ НА БРАК, РАЗДЯЛА, РАЗВОД)

1. Българка, омъжена за швейцарски гражданин, се завръща от Швейцария и желае да подаде искова молба за развод. Тя се обръща към Международна социална служба – България за съвет къде и как може направи това.

2. Български съд търси информация, за да установи съдържанието на чуждо право във връзка с предявен иск за развод между съпрузи, които имат обичайно местопребиваване в Германия. Съдията се обръща към Международна социална служба – България по силата на чл.43 от Кодекса на международното частно право.

Когато хора от различни националности искат да живеят заедно, да сключат брак или да го прекратят, те трябва да имат информация за много неща. Тъй като отделните държави имат различно законодателство, препоръчително е предварителното информиране за последиците от предприемането на такива стъпки.

Как може да съдейства Международна социална служба – България?

- Като предостави информация за културните особености и начините на мислене на хората от съответната държава, за семейното и детското право на други държави, както и за статута на съпрузите и техните деца.
- Като предложи консултиране по отношение на процедурите, които трябва да се следват в случай на конфликти, раздяла или развод.
- Като предостави информация за структури и организации с подобни функции в съответната държава.
- Като посредничи при изготвянето на социални доклади, които да бъдат представени на съда
- Като действа като медиатор между родителите или съдейства за идентифицирането и предоставянето на услуги за медиация за да подпомогне родителите да намерят извънсъдебно решение на възникналия конфликт между тях с оглед най-добрия интерес на децата, които са въввлечени

РОДИТЕЛСКИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.18, ал.1 от Конвенцията за правата на детето:

„Държавите - страни по Конвенцията, полагат всички усилия за осигуряване признаването на принципа, съгласно който двамата родители носят обща отговорност за отглеждането и развитието на детето. Родителите или според случая законните настойници носят първостепенна отговорност за отглеждането и развитието на детето. Висшите интереси на детето са тяхна основна грижа.“

1. Гръ, е женен за българка и от брака си имат деца. Съпрузите живеят в Гърция, но впоследствие се разделят. Майката се завръща в България заедно с двете им деца. Гръцкият гражданин започва бракоразводна процедура в Гърция и претендира за упражняване на родителските права и задължения по отношение на децата.

2. Детето на българка и германски гражданин, който все още не го е припознал, е настанено в приемно семейство в Германия с цел осиновяване, тъй като майката е съобщила на социалните служби, че не може да се грижи за него. Междувременно тя се прибира в България и иска да си върне детето, за което да се грижи.

Родители, които се разделят или се развеждат често не могат да постигнат съгласие за това кой от тях ще упражнява родителските права и задължения по отношение на децата. При това положение въпросът трябва да бъде отнесен до съда, който да постанови решение.

Основният принцип за всяко решение, което трябва да се вземе, е най-добрият интерес на детето. За да може съдът да постанови решение по отношение на детето, той трябва да разполага с информация за условията на живот на семейството, съответно на детето в другата държава.

Как може да съдейства Международна социална служба – България?

- Като съдейства за постигане на споразумение между родителите по отношение упражняването на родителските права и задължения.
- Като предостави информация за социалните системи и законодателството на различните държави.
- Като предостави социален доклад на съда, който да послужи като основа за постановяването на съдебно решение.

ЛИЧНИ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ДЕЦА И РОДИТЕЛИ

Чл.9, ал.3 от Конвенцията за правата на детето:

„Държавите - страни по Конвенцията, зачитат правото на детето, което е отделено от единия или от двамата си родители, да поддържа лични отношения и пряк контакт с двамата си родители редовно освен ако това противоречи на висшите интереси на детето.“

1. Във висящо съдебно производство за развод пред български съд, майката, която е българка, претендира за упражняването на родителските права. Бащата, който е британец, е поискал режим на лични отношения между него и децата, тъй като възнамерява да се завърне във Великобритания. Майката споделя пред съда, че се страхува от постановяването на режим на лични отношения, тъй като ако децата отидат във Великобритания, баща им може да ги задържи там.

2. Български граждани живеят в Германия без брак. Ражда им се дете. Впоследствие бащата се прибира обратно в България, като поддържа отношения с дъщеря си по телефона, изпраща ѝ подаръци и когато има възможност да пътува до Германия я посещава в дома им. След известно време майката отказва всякакъв контакт между бащата и детето.

След раздяла или развод, контактът между детето и единия от родителите много често се прекъсва или се поддържа трудно. Това се случва особено когато родителите и децата живеят в различни държави и възрастните спорят по други въпроси от значение за тях като например издръжка, упражняване на родителските права и задължения, разделяне на семейното имущество и др.

Как може да съдейства Международна социална служба – България?

- Като предостави консултация по въпросите как отношенията между родителите и децата могат да се осъществяват или да се възстановят.
- Като съдейства за постигане на споразумение между родителите по отношение упражняването на родителските права и задължения.
- Като подпомага установяването на контакт между детето и другия родител, ако контактът е бил прекъснат или никога не е съществувал.
- Като предостави социален доклад на съда, който да послужи като основа за постановяването на съдебно решение.
- Като съдейства за осъществяване на „наблюдавани контакти“ между детето и родителя.

МЕЖДУНАРОДНО ОТВЛИЧАНЕ НА ДЕТЕ

Чл.11, ал.1 от Конвенцията за правата на детето:

„Държавите - страни по Конвенцията, предприемат мерки за борба с незаконното прехвърляне и невръщане на деца от чужбина.“

1. Брак между българка и либиец се разпада. От брака има родени две деца – момиче и момче. Бащата се връща в Либия, но редовно посещава децата в България и поддържа добри отношения с тях. Договаря се с майката, че ще вземе за малко дъщеря си в Либия, за да може да опознае роднините си там и повече никога не я връща.

2. Българи заедно с децата си живеят в Австралия. Решават временно да се завърнат в България. Година по-късно бащата заедно с баба им по бащина линия взема децата и без да съобщи на майката ги връща обратно в Австралия.

Понякога в хода на една раздяла или развод се случва децата да бъдат заведени в друга държава от единия родител, без съгласието на другия родител, който всъщност упражнява родителските права и задължения. Най-често това се случва тогава, когато родителят, на когото не са предоставени родителските права и задължения се връща в държавата си по произход. В повечето случаи този родител нарушава разпоредбите на множество международни споразумения. Отвлечането на дете може да има много сериозни последици върху него поради внезапната загуба на познатата на детето социална среда или значими хора.

На 21 Февруари 2003 година, Народното събрание прие Закон за ратифициране на Хагската конвенция за международното отвлечане на деца. Конвенцията е в сила за България от 1 Август 2003 година.

Как може да съдейства Международна социална служба – България?

- Като консултира как може да се предотврати отвлечането на дете или какво може да се направи, когато отвлечането е вече факт.
- Като се опита да установи контакт с родителя, който е отвлякъл детето и да съдейства за постигането на споразумение в най-добър интерес на детето.
- Като предостави социален доклад на съда, който да послужи като основа за постановяването на съдебно решение.
- Като работи съвместно с Централния орган на съответната държава по Хагската конвенция за международното отвлечане на деца.
- Като съдейства за осъществяване на контакт между детето и родителя, който упражнява родителските права и задължения.

ДЕТЕ В РИСК

Чл.20, ал.1 от Конвенцията за правата на детето:

„Дете, което е лишено временно или постоянно от неговата семейна среда или на което с оглед на неговите висши интереси не може да бъде разрешено да остане в тази среда, има право на специална закрила и помощ, оказвана от държавата.“

1. Семейство от Великобритания заедно с четирите си деца се установяват да живеят в България. Международна социална служба – България получава от колегите си от Великобритания информация, че семейството се опитва да избегне съдебно производство за поставяне на децата под грижите на британските социални служби. Поради това, Международна социална служба – Великобритания е поискала от съответния Отдел за закрила на детето в България извършването на социално проучване и ако е необходимо предприемането на мерки за закрила на децата.

2. Момче на 14 години, български гражданин, което през целия си съзнателен живот е живяло с баща си, също български гражданин, в САЩ, се връща в България, като бащата иска от Отдела за закрила на детето да го настани в специализирана институция, тъй като „повече не може да се справя с него“.

Когато благосъстоянието и сигурността на детето са в опасност е задължително да се предприемат мерки за закрила, там където то се намира, независимо от неговата националност. За да може да се вземе решение в най-добър интерес на детето, в повечето случаи е необходимо да се получи или да се предостави информация за историята на детето, за членовете на неговото семейство или за ситуацията в държавата на обичайното местопребиваване на детето.

На 18 Януари 2006 година, Народното събрание прие Закон за ратифициране на Хагската конвенция във връзка с родителската отговорност и мерки за защита на децата. Конвенцията е в сила за България от 1 Февруари 2007 година.

Как може да съдейства Международна социална служба – България?

- Като предостави информация, свързана със закрилата на детето на органите по закрила на детето в България или от България към друга държава.
- Като предостави информация за историята на детето.
- Като предостави консултация преди да се предприеме преместване на детето от една държава в друга.
- Като предостави подкрепа при извършването на оценка на ситуацията на детето.

НАСТАНЯВАНЕ ИЗВЪН СЕМЕЙСТВОТО НАСТОЙНИЧЕСТВО И ПОПЕЧИТЕЛСТВО

Чл.20, ал.2 от Конвенцията за правата на детето:

„Държавите - страни по Конвенцията, в съответствие със своето национално законодателство осигуряват алтернативни грижи за дете, което е лишено временно или постоянно от неговата семейна среда или на което с оглед на неговите висши интереси не може да бъде разрешено да остане в тази среда.”

1. Майката на дете, български гражданин, умира малко след раждането. Впоследствие умира и бащата. Органът по настойничество назначава за настойници на детето лелята и чичото от страна на бащата, които обаче могат временно да се грижат за него, тъй като нямат стабилни финансови доходи и имат две свои деца. Отделът за закрила на детето иска да проучи сестрата на майката, която живее в Португалия и е заявила желание и възможности да се грижи за детето.

2. Българско приемно семейство, при което е настанено дете, планира да се премести да живее в Гърция. Отделът за закрила на детето изисква информация от Международна социална служба дали съответните социални служби в Гърция ще могат да предоставят помощ, подкрепа и наблюдение на приемното семейство.

В много случаи органите по закрила на детето, както и съдилищата имат нужда от информация от друга държава, за да могат да вземат решение по отношение на детето. Международното сътрудничество може да бъде необходимо в случаи на настаняване на дете в семейство на близки или роднини или в приемно семейство, особено когато те живеят в друга държава и детето евентуално трябва да отиде да живее при тях.

Как може да съдейства Международна социална служба – България?

- Като осъществи контакт със съответните структури в чужбина и получи информацията, която е поискана от Отдела за закрила на детето или от съда. Ако получи искане за съдействие от чужбина, Международна социална служба – България ще потърси помощта на Отделите за закрила на детето.
- Като предостави консултация преди да се предприеме преместване на детето от една държава в друга.
- Като съдейства за изготвянето на социални доклади.

МЕЖДУНАРОДНО ОСИНОВЯВАНЕ

Чл.21 от Конвенцията за правата на детето:

„За държавите - страни по Конвенцията, които признават и или допускат системата на осиновяване, висшите интереси на детето трябва да бъдат първостепенно съображение, като за целта те:

б) признават, че осиновяването в чужбина може да се счита за алтернативно средство за грижа за детето, ако детето не може да бъде дадено в семейство за отглеждане или осиновяване, или не може по никакъв подходящ начин да се полагат грижи за него в страната, от която то произхожда;

в) осигуряват детето, което се дава за осиновяване в чужбина, да се ползва от гаранции и стандарти, еквивалентни на съществуващите при осиновяване в страната, от която то произхожда;”

1. Семейство български граждани от 6 години пребивават постоянно в Гърция, където работят. Подават заявление до Отдела за закрила на детето по постоянен адрес, с което заявяват желанието си да осиновят дете при условията на пълно осиновяване.

2. Българка, която живее от 7 години в Испания желае да осинови своята племенница, която е кръгъл сирак и живее в България.

На 31 Януари 2002 година, Народното събрание прие Закон за ратифициране на Хагската конвенция за защита на децата и сътрудничество в областта на международното осиновяване. Конвенцията е в сила за България от 1 Септември 2002 година.

*Конвенцията се прилага когато дете с обичайно местопребиваване в една държава (държава по произход) е било, е или **предстои да бъде изпратено** в друга държава (приемаща държава).*

Конвенцията се прилага към всички осиновявания, които създават отношения между родител и дете като роднини по произход (пълно и непълно осиновяване).

Как може да съдейства Международна социална служба – България

- Като предостави информация и консултация на български граждани, които живеят в чужбина и искат да осиновят дете от България за процедурата, която следва да бъде спазена и органите, към които трябва да се обърнат.
- Като съдейства за изготвянето и представянето на т.нар. след-осиновителни доклади или доклади за наблюдаване отглеждането на детето и спазването на неговите права и законни интереси в срок до 2 години от допускане на осиновяването.

ДРУГИ ОБЛАСТИ, В КОИТО МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА–БЪЛГАРИЯ МОЖЕ ДА СЪДЕЙСТВА НА ОТДЕЛНИ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

ДОКУМЕНТИРАНЕ – изискване и получаване на официални документи (удостоверения за раждане, удостоверения за смърт, дипломи, визи, паспорти и други) и/или консултиране на физически лица как сами да си получат тези документи.

ЮРИДИЧЕСКА ПОМОЩ – консултиране и предоставяне на съвети по въпроси, свързани със статута, действията и благополучието на клиента.

ГРАЖДАНСТВО/НАЦИОНАЛНОСТ – предоставяне на информация относно формалните изисквания и процедурите, свързани с националността и гражданството.

ЗАТВОР/ЛИЦЕ, ИЗТЪРПЯВАЩО НАКАЗАНИЕ ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА – улесняване на контактите между затворниците и техните семейства, получаване на социални доклади (относно техните семейства, относно необходимостта да бъдат подкрепяни след излизането им от затвора и други).

ИЗДИРВАНЕ НА БИОЛОГИЧНО СЕМЕЙСТВО (след осиновяване) – консултиране и подкрепа в процеса на издирване, среща и възможно последващо събиране на осиновени лица с биологичните им родители.

НЕПРИДРУЖЕНИ ДЕЦА – предоставяне на информация за ситуацията на непридружено дете в трета държава, както и за ситуацията на неговото семейство в България. Подготвяне на детето за връщане в семейството или за настаняване извън семейството, ако това е необходимо.

ЖЕРТВИ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ – съдействие и подкрепа на жертвите на престъпление или на техните близки при търсенето и получаването на финансови компенсации или обезщетение за вредите понесени от извършеното престъпление в трета държава.

Кой може да се обърне към Международна социална служба–България за помощ и съдействие?

- **ВСЯКО ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ** - дете, родител, близък, роднина, учител, лекар и т.н.
- **ВСЯКО ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ** – организация с нестопанска цел-фондация, сдружение, асоциация, доставчик на социална услуга и т.н.
- **СЪДИЛИЩАТА**, които разглеждат и решават административни и съдебни производства, по които се засягат права и законни интереси на дете
- **ОТДЕЛИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО**
- **АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ**
- **ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО**
- **ОБЩИННИТЕ**

Искането за съдействие до Международна социална служба-България трябва да бъде направено *писмено* като се изпрати:

- по пощата на адрес: град София 1000, ул. ”Цар Симеон” 57,
- по факс 00359 2 983 39 34, или
- по e-mail: miglena_bald@yahoo.com

Искането трябва да бъде придружено от предоставяне на информация по конкретния случай и описание в какво се изразява молбата за съдействие

Към искането допълнително могат да бъдат приложени и документи, които ще бъдат от полза за органите, чиито съдействие се търси – оценки, социални доклади, съдебни решения, актове по гражданско състояние, удостоверения и др.

Международна социална служба-България препоръчва на своите клиенти да изпращат исканията и придружаващите ги документи и на английски език, тъй като това би улеснило и ускорило процеса на работа по конкретния случай.

Тъй като Международна социална служба-България се ръководи от принципите, заложи в Конвенцията на ООН за правата на детето, ние насърчаваме нашите клиенти, ако е възможно, да опишат в искането си желанията и чувствата на детето, във връзка с дейностите и услугите, които трябва да бъдат предприети.

Международна социална служба - България
София 1000, ул. „Цар Симеон” № 57,
Телефон: 00359 2 926 20 74, Факс: 00359 2 983 39 34

www.iss-bg.org